

VANUIT DE DIRECTIE

Getekend voor het leven

The Way I raised is what I do today

(De manier waarop ik ben opgevoed is hoe ik me vandaag gedraag)

Dat was de tattoo die hij droeg. Het stond nogal zichtbaar getatoeëerd op zijn armen.

Het is onmiskenbaar dat je opvoeding impact heeft op je gedrag vandaag de dag, dus op je latere gedrag. De zorg die je kreeg, normen en waarden die je meekreeg, de gezinssamenstelling, cultuur, gebruiken en tradities. Het vormt je tot wie je bent. Als de jeugd en opvoeding van een kind onveilig zijn, er sprake is van geweld en verwaarlozing, kan dat leiden tot trauma's. Deze kunnen behandeld worden, en mensen kunnen leren en veranderen. Maar er zijn wel blijvende littekens; figuurlijk maar soms ook letterlijk.

Ik vroeg John naar zijn tattoo; wat voor hem de betekenis is. Hij vertelde over zijn opvoeding, die absoluut niet te benijden was. Hij vertelde over zijn boosheid en agressie. En de keuze voor deze intimiderende tattoo toen hij in de twintig was. Dat hij bewust anderen het leven zuur maakte om zijn eigen pijn te vereffenen. Over zijn criminele activiteiten en zijn tijd in de gevangenis.

"Ik leef nu anders. Ik heb geleerd, in kleine stappen, om van mezelf en van anderen te houden. Ik ben na mijn straf (op veertigjarige leeftijd) naar school gegaan om me te ontwikkelen en dat doe ik nog steeds, elke dag. Doordat er iemand was die echt naar mij luisterde en niet alleen naar de buitenkant keek. Iemand die mij vragen stelde, in plaats van mij veroordeelde. Iemand die geloofde dat ik op mijn leeftijd een opleiding kon beginnen en een normaal leven kon opbouwen. Maar ik haal 'm niet weg. Het is een deel van m'n leven, het is een (lit)teken van wat ik heb gedaan en meegemaakt."

John is het levende bewijs dat mensen kunnen veranderen. En ook dat maakt dat vrijwilligers en medewerkers van De Sluis zich inzetten voor (ex-)gedetineerden en hun naasten; mensen die getekend zijn door de gebeurtenissen van het leven en in hun leven. Omdat het mogelijk is te veranderen, te leven vanuit de kracht die – ondanks je littekens – in je is en ruimte krijgt te groeien.

Irinda de Groen, Diaconaal Pastor en directeur

NIEUWSBRIEF APRIL 2025

Dit is de nieuwsbrief van
Diaconale Stichting
Gevangenenzorg
"De Sluis".

DSG De Sluis is een
vrijwilligersorganisatie die
(ex-)gedetineerden en hun
familieleden ondersteunt
bij detentie, met als doel
herstel bevorderen en
verbinden naar een leven
in vrijheid.

www.dsgdesluis.nl

Nieuwe Herengracht 18
Amsterdam
06- 4204 1309
info@dsgdesluis.nl
KvK nummer
648165 40
IBAN:
TRIO 0391 0935 09

Wilt u deze nieuwsbrief
niet langer ontvangen?
Laat ons dat weten door
een mail te sturen naar
bovenstaand
e-mailadres.

Gereedschapskist voor ouders

Je voelt op je klompen aan dat een arrestatie van een vader in het bijzijn van zijn kinderen iets doet met die kinderen. En dat geldt ook voor detentie. Waar is pappa opeens? Van de ene op de andere dag verdwenen. Wat vertel je als moeder aan je kind? De waarheid, of verzin je een vakantie om zijn afwezigheid te verklaren? Of is pappa in het buitenland werken en komt hij daarom een tijd niet thuis?

De waarheid vertellen heeft allerlei gevolgen, hoe reageren de buurt, de school, de vriendjes en vriendinnetjes van het kind? Want geheim houden lukt niet. En moet je ook de reden vertellen waarom pappa vastzit? Is het niet erger als een kind dat zelf, als het groot genoeg is, via internet gaat opzoeken of via via te horen krijgt?

Als vader voor die tijd alles met zijn kind deed, de verzorgende rol had, en nu opeens verdwenen is, kan dat ertoe leiden dat het kind opeens niets meer van pappa wil weten. Het voelt zich in de steek gelaten, verraden. En wat doet dat met het vertrouwen dat een kind in volwassenen heeft, nu en in zijn latere leven? Dat doet toch ook wat met het gevoel van veiligheid van een kind? En het kan gevolgen hebben voor de hechting van een kind, zo belangrijk in die eerste jaren.

Als moeder met een partner in detentie heb je het al zwaar. Opeens moet je alles alleen doen, en je moet je groot houden voor de kinderen. Er is boosheid, verdriet, er zijn verwijten, en heel veel vragen: hoe lang moet hij vastzitten, hoe ziet onze toekomst er uit, is er nog toekomst, hoe moet het financieel, kan ik hier blijven wonen, hoe gaat dat, alles alleen doen met de kinderen?

Project

Aan de hand van signalen die Cora opving van de vaders bij de cursus *Mijn kind en ik* en van de moeders bij de Vader & Kind-dagen, ontstond het idee hier iets mee te doen. Na wat research en allerlei gesprekken heeft Cora een projectplan geschreven. Dat plan is door het bestuur van De Sluis in het najaar van 2024 uitgebreid besproken en omarmd; een uitermate zinvol project. Met als gevolg dat Cora per 1 maart jl. aan de slag kon om het project handen en voeten te geven. Daarom werkt ze sindsdien 8 uren per week meer voor De Sluis. Als werknaam heeft het project de titel 'Familiekracht' gekregen.

Onderzoekende fase

Eind maart heb ik een gesprek met Cora. Ik ben benieuwd naar haar eerste indrukken en ervaringen. Cora vertelt enthousiast. Ze is op dit moment nog in de onderzoekende fase. Er wordt veel geschreven over traumasensitief opvoeden, traumasensitief benaderen en traumasensitief lesgeven, maar nergens worden de kinderen met een ouder in detentie genoemd. Van kinderen die met pleegzorg te maken hebben, is het voorstelbaar dat ze een rugzak(je) hebben en dus traumasensitief begeleid moeten worden. Maar hebben niet meer kinderen daar recht op? Even dacht Cora 'beet' te hebben, in de sfeer van 'lotgenotencontact voor moeders met een partner in detentie', maar in de praktijk bleek het 'gebakken lucht' te zijn. Ze zal dus zelf veel moeten ontwikkelen.

Bewust van de impact

Cora wil dingen niet groter maken dan ze zijn. "Je hoeft niet alles direct een trauma te noemen, maar je moet het ook niet bagatelliseren en alleen maar roepen dat het kind niets mankeert. Ook al heeft een kind goede schoolresultaten, dat wil niet zeggen dat het niks is wat er is gebeurd; een arrestatie in aanwezigheid van het kind of de daarop volgende detentie.

Je hoeft niet alles direct een trauma te noemen, maar je moet het ook niet bagatelliseren en alleen maar roepen dat het kind niets mankeert.

Je moet in een vroeg stadium alert zijn om te voorkomen dat een kind daar later last van krijgt.” Het houdt Cora enorm bezig hoe je dit op een goeie manier kunt benoemen, zonder met de vinger naar een ouder te wijzen en ouders een schuldgevoel te geven. Je wilt ouders ook niet meer stress bezorgen, dat hebben ze al genoeg door de situatie. Hoe maak je dit bespreekbaar en hoe maak je ouders hiervoor sensitief? Heel basic, ouders moeten zich bewust worden van de impact die een arrestatie of detentie van pappa op de kinderen heeft. “Het heeft geen zin hen zelf te laten aangeven wat ze nodig hebben. Dat weten ze niet”, zegt Cora. “Je zult hen eerst ‘gereedschap’ in handen moeten geven, zodat ze het kunnen ontdekken. Het moet bespreekbaar gemaakt kunnen worden en de manier waarop je dat kunt doen, is vooral van belang. Het gaat ook om het ontwikkelen van een antenne, van voelsprietten om alert te zijn en signalen, ook al zijn ze klein, te herkennen.”

Cora geeft een voorbeeld hoe basic het soms is. “Een ouder die zelf als kind heeft meegemaakt hoe bevrijdend en plezierig het was dat de last van zorg voor moeder en de andere kinderen in het gezin van hem afviel, toen zijn vader vrijkwam, doet nu precies hetzelfde bij zijn eigen kinderen. Ook hij maakt hen ‘ouders in het klein’.”

Huidige cursussen voorzien niet

Ik vraag Cora of bestaande cursussen daarin niet voorzien. Cora is duidelijk: “Nee, niet zo concreet”. Een paar weken geleden is ze uitgenodigd door Exodus; er was een nieuwe versie van de cursus *Mijn Kind en ik*, die gegeven wordt door vrijwilligers. Ook in de nieuwe versie blijft het een beetje oppervlakkig. Bovendien is het de vraag of vrijwilligers voldoende expertise hebben om dit nader uit te diepen. Cora wil een verdiepingscursus opzetten waarin verschillende items aan bod komen. Zoals de circle of security (veiligheid). Ze benoemt dit nu al als extra element in de huidige cursus *Mijn Kind en ik*, maar in een nieuwe cursus kun je dit veel meer uitdiepen.

Andere items zijn de ontwikkeling van een kind, hechtingsproblematiek, de stressthermometer, emotieregulatie en tools tegen trauma: wanneer weet ik of mijn kind een trauma heeft en wat zijn gedragingen die op een trauma kunnen wijzen?

Samenwerking

Cora ziet mogelijkheden samen te werken met de medewerkers van het JCZ die zich met de gezinsbenadering bezighouden. Maar zij ziet de mensen in het begin van de detentie, ‘aan de voordeur’; de gezinsconsulent van het JCZ ziet de ouders pas veel later in het traject, als het gezin in de intensieve aanpak zit. Cora is meer te vergelijken met de 1e-lijnszorg, zeg maar de huisarts. “Je wilt preventief bezig zijn”, zegt ze. “In een vroeg stadium ouders bewust laten worden van de impact van de arrestatie en de detentie op het kind, zodat dat minder kans heeft te woekeren.”

Ik vraag Cora of ze een planning heeft. Niet echt, antwoordt ze. Ze is niet van plan dingen te ontwikkelen waaraan geen behoefte is. Ze stelt zich voor een gereedschapskist te ontwikkelen met divers gereedschap, waardoor ouders inzicht krijgen en zich bewust worden van de impact op hun kind. En ze hoeven het niet alleen te doen. Ze mogen hulp vragen.

Een prachtig initiatief. Hopelijk kan De Sluis eraan bijdragen te voorkomen dat kinderen het kind van de rekening worden. Zij hebben tenslotte niet om deze situatie gevraagd. Heel veel succes, Cora!

Door: Philie Burgers

Paasgroeten

Ieder jaar worden via de 'Paasgroetenactie' van de Protestantse Kerk en Kerk in Actie uit het hele land tienduizenden paaskaarten naar gevangenissen gestuurd. Ook in het JC Zaanstad worden deze kaarten jaarlijks met Pasen uitgedeeld. Door kerken die zich verbonden weten met De Sluis worden de kaarten soms ook direct bij ons afgegeven waarvoor onze grote dank.

Op Goede Vrijdag en met Pasen zijn er verschillende vieringen, waarbij vrijwilligers van De Sluis aanwezig zijn en de muziek verzorgen.

De afbeelding op de paaskaarten van 2025, gemaakt door een gedetineerde man in de PI Veenhuizen.

Dank voor uw steun

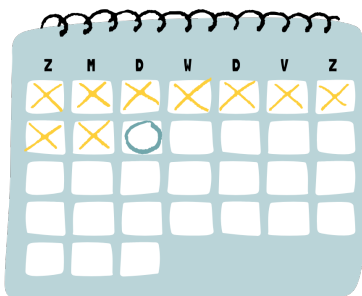
Graag willen we iedereen bedanken die het afgelopen jaar bijdroeg aan het werk van De Sluis. Naast grote en kleine fondsen zijn er ook steeds meer parochies en kerken die ons structureel ondersteunen. In het bijzonder willen we ook onze particuliere donateurs bedanken. We ontvangen giften van donateurs, opbrengsten van collectes, donaties na een lezing, de opbrengst van een rommelmarkt, giften uit een schenkingsovereenkomst, verjaardagen of huwelijksjubileum. Hartverwarmend!

Donaties zijn niet alleen van financiële aard; jaarlijks dragen veel mensen praktisch bij door kleding te doneren voor onze kledinguitgifte. Maandelijks verzorgt een kerk in de omgeving een high tea voor de moeders en verzorgers van de kinderen die op bezoek komen bij hun vader op de Vader & Kind-dag. Wekelijks (!) worden door parochies en kerken uit de buurt zo'n 200 à 250 bloemen bezorgd voor de kerkdiensten.

Op de bankrekening kunnen we niet altijd aan de tenaamstelling zien wie de afzender is. Daardoor is het niet mogelijk om iedereen persoonlijk te bedanken. Via deze weg nogmaals hartelijk dank voor uw steun.

ERVARINGSVERHAAL

Yotan* telt af tot de start van het Lentekamp

Eind april 2025 start voor de derde keer het Lentekamp, georganiseerd door Exodus, in samenwerking met De Sluis. Yotan weet wat hij kan verwachten van het Lentekamp. Hij heeft vorig jaar ook meegedaan, niet met al zijn kinderen, maar dit jaar doen ze wel allemaal mee. Zijn kinderen zijn nog jong. Zij tellen af, maar Yotan telt zelf net zo hard af.

Medio maart heb ik een gesprek met Yotan, in het Justitieel Complex Zaanstad (JCZ). Yotan zit voor het eerst vast, en wat hem betreft ook voor de laatste keer! Hij heeft al allerlei cursussen in het JCZ gedaan. Hij doet wat nodig en goed voor hem is en wat hij interessant vindt. Hij heeft de Vader & Kind-cursus van De Sluis gedaan. Ook doet hij mee aan het project Gezinsbenadering van het JCZ. Twee jaar geleden heeft hij de SOS-cursus (spreken over Schuld, Slachtoffers en Samenleving) – een cursus van Gevangenenzorg Nederland in samenwerking met De Sluis – gedaan. In deze cursus gaat het over herstel. Er kwamen ook mensen van buiten de inrichting, meestal slachtoffers van een delict. Zij vertelden wat het voor hen heeft betekend en welke gevolgen het delict voor hen heeft gehad. Yotan volgt nu de cursus *Puinruimen*, een nieuwe cursus. Hierin worden gesprekken over jezelf gevoerd, over dingen waar je tegenaan loopt. Yotan grijpt alles aan om positief bezig te zijn in de gevangenis. Hij vindt herstel heel belangrijk. “De relatie met je familie en je vrienden, je sociale netwerk, moet je weer zien te herstellen. Dat is moeilijk, want het is niet niks wat er is gebeurd.” En dat hij vastzit, niet bij zijn gezin is, heeft natuurlijk ook gevolgen. Ook dat moet hersteld worden.

Werken

Yotan was in de gevangenis eerst voorman bij de fietsen, sinds kort is hij reiniger. Hij heeft ook de cursus *Aan de bak* gedaan, om te leren solliciteren. Hij wil niet meer terug naar zijn oude beroep en denkt na over wat dan wel. Hij vraagt zich ook af hoe het zit met een verklaring omtrent gedrag (de VOG): heeft hij die voor bepaalde beroepen nodig en krijgt hij die wel? Is zijn detentie een belemmering? Volgend jaar mag hij buiten de gevangenis werken, als voorbereiding op zijn ontslag uit de gevangenis.

Contact met zijn kinderen

Yotan ziet zijn kinderen elke maand in het kader van het project Gezinsbenadering. Elke drie maanden is er voor hem een Vader & Kind-dag, zijn vrouw komt dan ook mee. En hij maakt gebruik van de mogelijkheid om met zijn kinderen te beeldbellen.

Het Lentekamp

Ik vraag Yotan hoe hij vorig jaar in het Lentekamp is terechtgekomen. Hij vertelt dat er veel over gesproken werd en dat hij zich daarom had aangemeld. Zijn kinderen bleven niet slapen, maar ze vonden het prachtig. Sinds hij vastzit, doen ze ook nog wel leuke dingen buiten, maar zonder vader. “In het Lentekamp kan je weer alles met je vader doen, activiteiten, maar ook kletsen en knuffelen. Dat is voor hen heel belangrijk. En ze zien waar ik zit, ze krijgen een reëler beeld. De zaal waar de activiteiten zijn, is kindvriendelijk ingericht.

In zo’n Lentekamp hebben ze weer het gevoel dat ze een vader hebben

Het leukste vinden ze het buitenspelen, op de trampoline en het samen spelen. Ze kunnen ook kletsen en ervaringen uitwisselen met kinderen van andere gedetineerden. Ze hebben ook aan de ‘bonte avond’, de laatste dag, meegedaan. Als mijn kinderen het leuk vinden,” zo zegt Yotan, “vind ik het ook leuk. Vóór mijn detentie deed ik veel met de kinderen. In zo’n Lentekamp hebben ze weer het gevoel dat ze een vader hebben.” Daarom doen Yotan en de kinderen ook dit jaar graag weer mee. “Als je vastzit, zijn de dingen niet meer vanzelfsprekend. Daardoor waardeer je alles veel meer.” Yotan is superblij dat er een Lentekamp wordt georganiseerd. Hij kan niet wachten. En zijn kinderen ook niet!

Door: Philie Burgers

* De naam Yotan is gefingeerd.